

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 5P/141/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614212600
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mgr. Monika Dubjel
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2014:7614212600.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Mgr. Monika Dubjel v právnej veci mal. detí G.: Q. B.. XX.XX.XXXX, G. B.. XX.XX.XXXX H. T.. B. G. B.. XX.XX.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, Odborárov 53, deti rodičov: matky U. G., B.. XX.XX.XXXX, O. X. O. XXX, O..Č.. U. B. P., L. X a otca G. G., B.. XX.XX.XXXX, O. X. U. B. P., L. XXXX/XX, O..Č.. Ú. V. B. L., L. XX, o určenie výživného pre mal. deti, takto

rozhodol:

Súd zveruje mal. G. G. B.. XX.XX.XXXX H. T.. Q. G. B.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky a otca z a v ä z u j e prispievať na ich výživu výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené mal. dieťa mesačne a to každé z nich, ktoré výživné je otec p o v i n ý platiť k rukám matky, vždy do 20-tého dňa v mesiaci vopred.

Súd konanie o úpravu práv a povinností k mal. dieťaťu meno neurčené G., B.. XX.XX.XXXX v y l u č u j e na samostatné konanie.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Dňa 11.07.2014 bol tunajšiemu súdu doručený návrh matky maloletých detí na určenie výživného k mal. Q., T.. G. a k dieťaťu meno neurčené G., B.. XX.XX.XXXX.

Matka svoj návrh odôvodnila tým, že s G. G. - otcom maloletých detí uzavrela manželstvo v septembri 2011, avšak v spoločnej domácnosti nežijú od apríla 2013. G. G. sa toho času nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Za trvania manželstva sa matke narodili tri maloleté deti - mal. G., T.. Q. a mal. dieťa meno neurčené. Maloleté deti Q. H. G. sú toho času umiestnené v krízovom stredisku Alžbetka. Otcom maloletého dieťaťa - meno neurčené G. je T. L.. Matka momentálne nepoberá žiadnu dávku, nemá z čoho žiť.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, výsluchom kolízneho opatrovníka maloletých detí, ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi, na základe čoho zistil tento skutkový stav:

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves vyplýva, že U. G., B.. XX.XX.XXXX, je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 13.05.2014 - trvá, je príjemcom pomoci hmotnej núdzy od 01.07.2014 v sume 130,70 € mesačne, je poberateľkou prídavku na dieťa: meno neurčené G., B.. XX.XX.XXXX v sume 23,52 €, od 01.04.2014 má zastavenú výplatu rodičovského príspevku na

dieťa Q. G., B.. XX.XX.XXXX, od 01.05.2014 z dôvodu umiestnenia dieťaťa do starostlivosti krízového strediska Alžbetka.

Zo správy z prešetrenia pomerov u matky maloletých detí zaslanej súdu Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 21.10.2014 vyplýva, že matka maloletých detí býva od septembra 2014 v dome, ktorého vlastníkom je matkina sesternica, ktorá je toho času odsťahovaná vo Veľkej Británii. Medzi ňou, jej partnerom a matkou maloletých detí prebehla ústna dohoda o tom, že môžu bývať v ich dome do času, kým sa nevrátia zo zahraničia, pričom nepredpokladajú návrat v blízkej budúcnosti. Domácnosť tvoria dve izby, jednu obýva matka s maloletým dieťaťom T., B.. XX.XX.XXXX a jej partnerom, druhá izba je prázdna, je nevyhnutné ju zrekonštruovať, na čo rodina nemá momentálne prostriedky. V dome nie je zavedená elektrina a ani pitná voda, pre vodu si chodia neďaleko do studne a svietia si sviečkami. Izba, v ktorej bývajú je zariadená základným nábytkom a to manželská posteľ, skriňa na šatstvo, skriňa na kuchynský riad, stôl, stoličky, pec na tuhé palivo. Hygiena a kultúra domácnosti sú na priemernej úrovni zodpovedajúcej spôsobu života v lokalite obce. Domácnosť v čase šetrenia bola čistá, veci v skrini poukladané. Oblečenie bolo čisté, vyprané a uložené. V izbe bolo teplo, kúria si drevom, ktoré zaobstaráva druh matky. Príjmom matky je dávka v hmotnej núdzi v sume 130,70 € a prídavok na dieťa vo výške 23,52 €. Od 01.05.2014 bol matke pozastavený rodičovský príspevok na Q. G.. Hoci má matka ďalšie dieťa vo veku do 3 rokov, nemá nárok na výplatu rodičovského príspevku, pretože jej ďalšie mal. deti boli predbežným opatrením zverené do dočasnej starostlivosti Krízového strediska Alžbetka, n.o. Matka je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 13.05.2014. Výdavkami matky sú výdavky na stravu, oblečenie a hygienu.

Otec maloletých detí je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody. Otec sa s deťmi kontaktuje písomne. Výživné na deti toho času neplatí. Keďže na strane matky došlo k pozitívnej zmene celkovej sociálnej situácie, tak bol v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti navrhnutý návrat detí do prirodzeného prostredia a nenariadenie ústavnej starostlivosti. Ak súd rozhodne o nenariadení ústavnej starostlivosti je v záujme maloletých detí zaviazat' otca primeraným výživným.

Na tunajšom súde sa vedie konanie pod sp. zn. 5P/49/2014 o nariadenie ústavnej starostlivosti k maloletým deťom G. - T.. G. H. T.. Q., ktoré sa toho čau nachádzajú v Krízovom stredisku Alžbetka, n.o. v Spišskej Novej Vsi, kde boli umiestnené na základe predbežného opatrenia vydaného tunajším súdom - uznesenie č.k. 5P/49/2014 - 6 - zo dňa 23.04.2014.

Na pojednávaní konanom dňa 24.11.2014 tunajší súd rozhodol rozsudkom tak, že nenariadil ústavnú starostlivosť k maloletému G. H. T. Q., ale určil nad ich výchovou výchovné opatrenie - dohľad.

Pod spisovou značkou 9C/148/2014 sa na tunajšom súde vedie konanie o zapretie otcovstva, začaté na návrh matky U. G., z ktorého vyplýva, že biologickým otcom maloletého dieťaťa - meno neurčené G. Y. T. L. a je vylúčené, aby bol otcom maloletého dieťaťa - meno neurčené G., B.. XX.XX.XXXX manžel matky G. G..

Z oznámenia Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, nachádzajúcom sa v spise 5P/49/2014 zo dňa 26.09.2014 vyplýva, že otec maloletých detí G. G., B.. XX.XX.XXXX vykonáva trest odňatia slobody od 29.09.2013 s tým, že predpokladaný koniec trestu je 29.09.2016. Do pracovnej činnosti nie je zaradený.

Otcovi maloletých detí bol doručený návrh na začatie konania, ako aj upovedomenie o konaní pojednávania, otec sa k veci vedenej pod spisovou značkou 5P/141/2014 písomne vyjadril v liste zo dňa 07.11.2014. Otec v liste uviedol, že je ochotný platiť na jeho dve deti G. H. Q.. Momentálne sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v Sabinove. Nakoľko nie je zaradený do práce, nemá žiadne finančné prostriedky. Tretie dieťa - meno neurčené G. nie je jeho dieťa.

Na pojednávaní konanom dňa 24.11.2014 matka maloletých detí navrhla súdu, aby rozhodol aj o zverení maloletých detí do jej osobnej starostlivosti, ako aj o určení výživného na maloleté deti. Matka

momentálne žije v spoločnej domácnosti s druhom T. L., spoločne vychovávajú spoločné mal. dieťa, ktoré sa narodilo 02.04.2014, bývajú v rodinnom dome, ktorý má od sesternice. Matka poberá dávku v hmotnej núdzi a prídavok na mal. Mateja. Otec mal. G. H. Q. je vo výkone trestu, na ich výživu ničím neprispieva. Otec detí kontaktuje listami, píše im, deti sú v Alžbetke, ale súd rozhodol o tom, že u nich nenariaďuje ústavnú starostlivosť a po právoplatnosti si ich matka preberie do svojej osobnej starostlivosti. Otec má byť vo výkone trestu ešte dva roky, najskôr by mal byť prepustený v septembri budúceho roku. Matka uviedla, že má rada svoje deti, chce sa o nich osobne starať.

Poverená zamestnankyňa Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves na pojednávaní uviedla, že sa pridrižávajú písomného vyjadrenia, ktoré súdu predložili. Navrhujú zveriť mal. detí do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazat' minimálnym zákonným výživným, vzhľadom k tomu, že nie je pracovne zaradený, možno doručením rozsudku sa mu nájde práca, aby mohol prispievať na výchovu mal. detí, keďže tie by boli ohrozené, keby sa finančne nepodieľal na ich potrebách. Toho času má matka vytvorené podmienky na výchovu mal. detí a ich riadnu starostlivosť.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného

zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.).

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že návrhu matky je potrebné vyhovieť v plnom rozsahu. Pokiaľ išlo o zverenie maloletého G. H. T. Q. do osobnej starostlivosti matky, súd mal preukázané z vykonaných dôkazov, že rodičia maloletých detí toho času nežijú spolu a ani nevedú spoločnú domácnosť. Otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody s predpokladaným dňom konca trestu 29.09.2016. Súd prihliadol na to, že vo veci 5P/49/2014 súd nenariadil ústavnú starostlivosť, keďže na strane matky došlo k úprave sociálnych podmienok a teda je vhodné, aby boli deti vrátené do prirodzeného rodinného prostredia. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, preto súd zveril mal. detí do jej osobnej starostlivosti.

Pokiaľ ide o výživné na maloleté deti - G. H. Q., súd vychádzal z majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, ktoré sa mu podarilo zistiť, berúc do úvahy skutočnosť, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a na to, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom, ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Na druhej strane uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa je vždy limitované možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov, pričom sú rozhodujúce predovšetkým reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä pracovnými príležitosťami primeranými vlastnostiam rodičov.

Hodnotiac vyššie uvedené skutočnosti, berúc do úvahy potreby mal. detí odôvodnené ich vekom, ako aj potencionálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery odporcu - otca, ktorý je toho času umiestnený v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, kde nie je pracovne zaradený, ustálil súd výšku súčasného výživného zo strany otca na každé mal. dieťa vo výške 30 % zo sumy životného minima mesačne, čo predstavuje minimálne zákonné výživné na maloleté, nezaopatrené dieťa v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine. V tomto prípade uvedená suma 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa predstavuje sumu 27,13 €.

Súd v súlade s ust. § 112 ods. 2 O.s.p. vylúčil konanie o úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu meno neurčené G., B.. XX.XX.XXXX na samostatné konanie, vzhľadom na to, že G. G. nie je biologickým otcom dieťaťa. Dieťa žije spoločnej domácnosti so svojou matkou a biologickým otcom T. L., ktorý sa osobne podieľa na starostlivosti o dieťa a jeho výžive a na tunajšom súde sa vedie konanie o zapretie otcovstva pod sp. zn. 9C/148/2014.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko v danom prípade išlo o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 250a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95 Z.z. v platnom znení o súdnych exekútoroch a Exekučnom poriadku.